

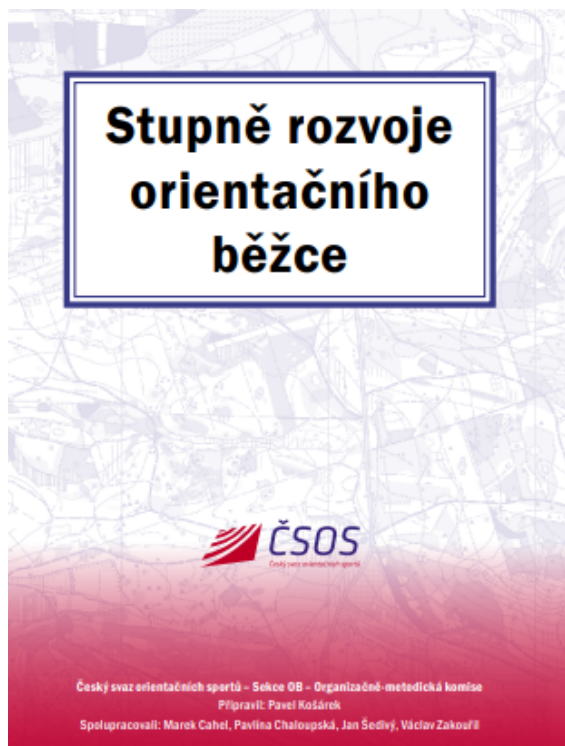
Sportovní vývoj závodníka

Na příkladu Kuby Chaloupského

Zdroje

- Christine M. Brooks – Physiological development through the athlete's lifespan (University of Florida – kurz: Science of Training Young Athletes (Coursera, 2022))
- Orienteering Canada; Long Term Athlete Development Guide, 2012

Úvod

Nově vydaný metodický materiál Stupně rozvoje orientačního běžce představuje v přehledné a ucelené formě požadavky na jednotlivé věkové skupiny od narození až do dospělosti. Vzhledem k návaznosti jednotlivých skupin ho lze využít i pro ty, kteří s orientačním během začínají později. Materiál by měl sloužit trenérům orientačního běhu jako základní přehled získávání dovedností v závislosti na věku. Vychází z obecně strukturovaného systému LTAD a zkušeností trenérů orientačního běhu.

Za organizačně-metodickou komisi sekce OB ČSOS

Pavel Košárek

Použitá literatura:

- 1) Podklady pro školení trenérů 3. třídy sekce OB – Výuka mapové techniky, Václav Zakouřil
- 2) Kanadský sport pro život – překlad: <https://publi.cz/books/17/Cover.html>
- 3) Long-term development in sport and physical activity 3.0: <https://sportforlife.ca/wp-content/uploads/2019/06/Long-Term-Development-in-Sport-and-Physical-Activity-3.0.pdf>
- 4) Long-term athletes development guide for orienteering:

	Sportovní věk	Systematický trénink	Biologický věk	Kategorie OB	LTAD*	Orienták znamená	Fyzický rozvoj	Systém tréninku
I.	-	-	0-4	P, HDR	Active start	Hrátky v lese	Zdravý začátek	Ze dne na den podle chuti
II.	-	-	5-7	HDR, HD10N	FUNdamentals	Super bojovka	Základní pohybové návyky	Pravidelná hra
III.	1-3	-	8-10	HD10N, HD10	Learn to Train	Chci se to naučit	Rychlost, pohyblivost a obratnost	Zábavný trénink
IV.	4-7	-	11-14	HD12, HD14	Train to Train	Získávání zkušeností	Budování základů	Přípravný trénink
V.	8-11	1-4	15-18	HD16, HD18	Train to Compete	Závodní výzvy	Stavím svůj motor	Systematický trénink
VI.	12-17	5-10	19-24	HD20, HD21	Train to Win	V tom chci vyniknout	Stabilní výkonnost	Vrcholový trénink
VII.	18-28	11-21	25-35	HD21	Win for Living	Vrcholný výkon ve správný čas	365 dní v roce Vše souvisí se vším	Komplexní trénink
VIII.	18-88	11-81	19-99	HD20-99	Active for Life	Aktivní odpočinek	Sportuji pro radost a pro zdraví	Udržovací trénink
IX.	18-88	-	19-99	HD20-99	Active for Others	Smysluplná seberealizace	Sportuji, pokud zbude čas	Trénuji jiné

* Long Term Athlete Development – optimální model rozvoje každé věkové skupiny z hlediska tréninku, soutěží a regenerace.

0. Narození - geny

- **Vlastnosti vrozené= genetický strop**
anatomie těla, soutěživost
- **Dovednosti částečně vrozené, s možností rozvíjení tréninkem:**
orientační schopnosti, paměť, koordinační schopnosti, aerobní kapacita (50% vrozeno)
- **Vlastnosti získané:** koncentrace, potřeba pohybu, práce s buzolou

1. Aktivní start

- 1 – 4 roky
- Přirozený pohyb
- Rozvoj koordinace
- Základ fyziky
- První sporty
- Nejdůležitější období

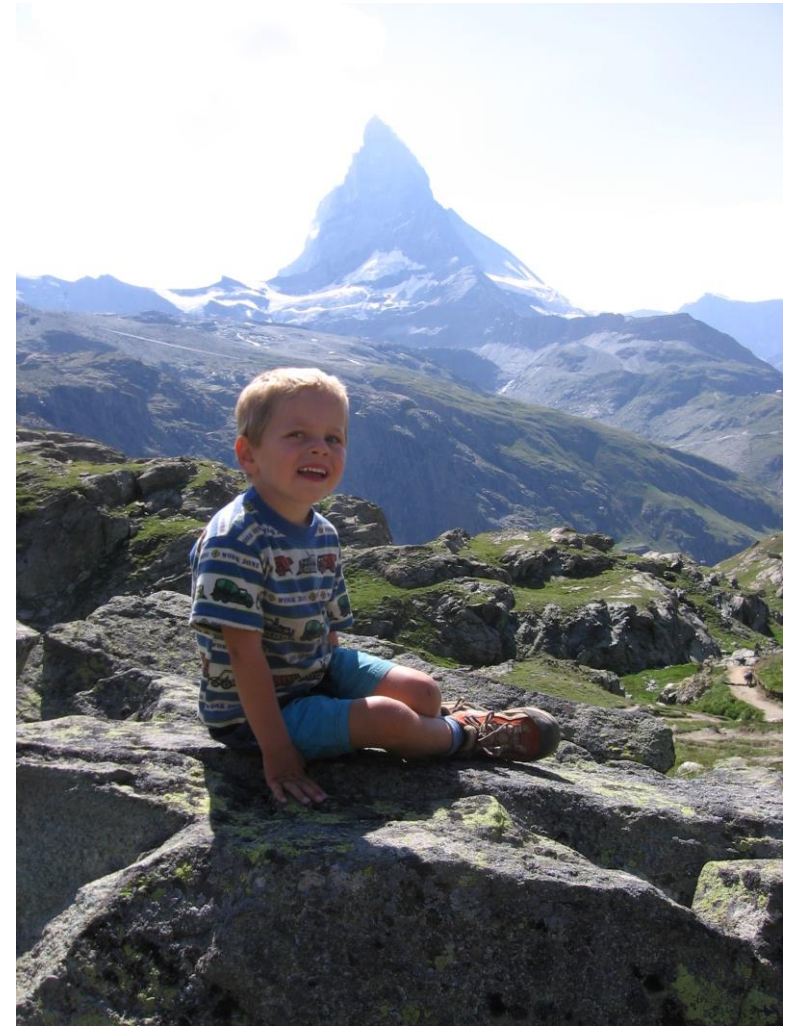

3 roky

3 roky

**1.OB 17.4.2006
velikonoce**

Swiss O-week 2006

4 roky

2. FUNdamentals

- 5 – 7 let
- Volní vlastnosti
- „Zlatý věk dětské motoriky“
- Stále největší vliv rodiny
- Rozmanitost
- Fyzička
- Vůle
- Raná specializace ?

7 let

3. Learn to train

- 8 – 9 let
- Více sportů
- Adaptace fyziologická
- Rozvoj techniky
- Konzultace s fyzioterapeutem

9 let – první vážný ob

4. Train to train

- 11 – 14 let
- Důležitá skupina
- Neúčast na tréninku omlouvají jen zdravotní důvody
- První tréninkový deník
- První zájezd do zahraničí

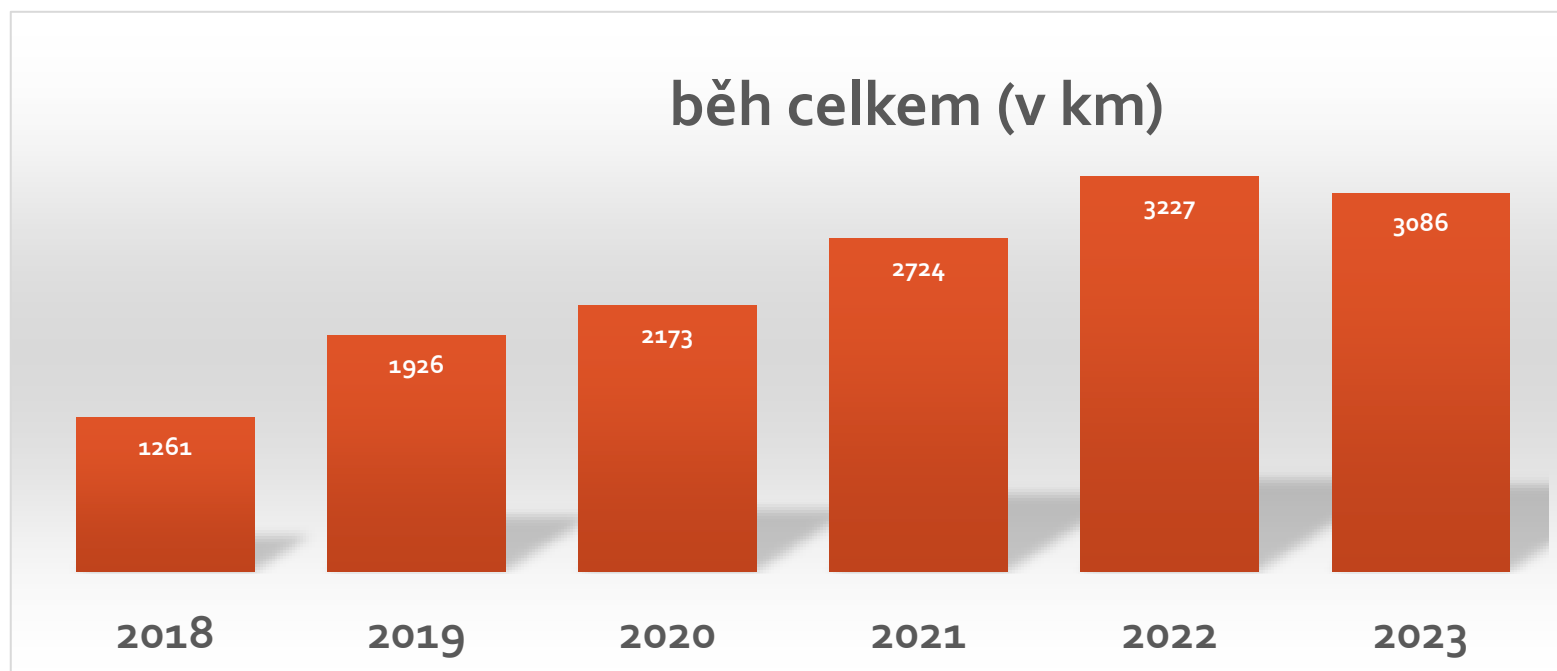

Foto Kade

5. Train to compete

- 15 – 18 let
- Z mého úhlu pohledu nejkritičtější zdravotně
- Individuální trénink
- Fyzio + rehabilitace + posilování
- IKHP

6. Train to win

- 19 – 24 let
- Minimalizovat zdravotní problémy
- Regenerace
- Osobní trenér Vojta
- Skandinávský klub

Slepé uličky + nepřenositelné postřehy

- 7 let ztracen sám v lese
- Zranění kotníku

- Když je matka trenér – tak na trénink musíš
- Klubovna 100 m
- Vzor starší sestra
- Umí odpočívat

Základní principy tréninku

- **Užít si to:** FLOW + láska k OB
- **Toužit po zlepšení:** soutěživost
- **Správný trénink:** vyškolený trenér, který je ochoten zakomponovat nové přístupy (Dáša 😊)
- **NEUBLÍŽIT:**
  - různé stupně vyspělosti – předčasný vrchol
  - přebudování rychlých vláken na vytrvalostní příliš brzy
  - poruchy příjmu potravy
  - špatné vedení (např. příliš autoritativní trenér....)